

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **OMS Invest s.r.o.** (dříve VINOTOP CZ s.r.o.), IČ 27812995, se sídlem Ocelkova 643/20, Černý Most, Praha 9, proti žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Inspektorát v Brně**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2013, č. j. SZPI/AB788-13/2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Brně ze dne 24. 6. 2013, č. j. SZPI/AB788-13/2013, **s e z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** žalovanému zpět k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Žalobce se domáhal zrušení II. výroku rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2013, č. j. SZPI/AB788-13/2013, kterým nebylo vyhověno jeho námitkám proti opatření Inspektorátu Státní zemědělské a potravinářské inspekce v Brně (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 17. 6. 2013, č. P032-70994/13/D v části DO2. V části DO2 správní orgán I. stupně uložil následující opatření k odstranění zjištěných nedostatků: „*Žalobce provede evidenční knihy elektronicky v Registru vedeném Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským.*“ Dále zde uvedl, že byla provedena kontrola plnění povinnosti stanovené pro žalobce jako obchodního zprostředkovatele s vínem v § 30 odst. 3 zák. č. 321/2004 Sb., o vinařství a vinohradnictví (dále jen „zákon o vinařství a vinohradnictví“), podle kterého musí kontrolovaná osoba vést evidenční knihy v Registru vedeném Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským. Tuto povinnost žalobce doposud nesplnil, což bylo potvrzeno jak přímo kontrolou v elektronické databázi Registru, tak i potvrzeno zástupce žalobcem. Žalobce porušil § 30 odst. 3 zákona o vinařství a vinohradnictví. Termín splnění je do 1. 7. 2013.

II.

Obsah žaloby

Žalobce namítal, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně i rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nepřezkoumatelné. Výrok II. rozhodnutí žalovaného je pak nepřezkoumatelný. V rozporu s § 68 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) neobsahuje řešení otázky, která je předmětem řízení a nejsou ani uvedeny právní předpisy, podle nichž bylo rozhodováno. V odůvodnění výroku pak absentuje vypořádání námitek žalobce, úvahy při jejich hodnocení a výklad právních předpisů. Zdůraznil, že není ani přezkoumatelné vypořádání definice obchodního zprostředkovatele. Ve výroku je sice uložena povinnost stanovená pro obchodního zprostředkovatele, přičemž v odůvodnění je uvedeno, že definice obchodního zprostředkovatele neexistuje (byla zrušena). Žalovaný zde odkázal na nařízení Komise EU č. 314/2012 ze dne 12. 4. 2012, z jehož bodu 3 je však zřejmé jen to, že je nezbytné provést změnu článků včetně některých zastaralých definic, které mají být zrušeny.

Žalovaný v rozhodnutí rovněž odkázal na čl. 36 odst. 2 Nařízení č. 436/2009, které dává možnost členským státům stanovit obchodnímu zprostředkovateli povinnost vést evidenční knihy podle pravidel členských států. ČR této možnosti využila, což plyne z § 36 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství. Žalobce to považoval za zmatečné a nepřezkoumatelné, neboť rozporoval své postavení obchodního zástupce a § 36 odst. 3 pak upravuje toliko nakládání se zůstatkem Fondu ke konci kalendářního roku.

Nepřezkoumatelnost pak spatřuje žalobce i v části odůvodnění rozhodnutí, dle něhož má v rejstříku živnostenského podnikání jako jednu z činností registrovanou zprostředkování obchodu a služeb. Dle názoru ředitele inspektorátu pak není relevantní, že žalobce disponuje zařízeními k uskladnění vinařských produktů, neboť zařízení využívá k uskladnění jiných vín, než těch, jejichž prodej zprostředkovává. Je zde odkazováno na vyjádření zástupce žalobce do protokolu, je však formulováno zcela účelově a neodpovídá tomu, co zástupce skutečně uvedl

do protokolu o kontrole ze dne 17. 6. 2013 (str. 2, 7 a 8 odstavec). Zástupce přítom uvedl, že v menší míře byla nakoupená vína dodávána přímo odběratelům, aniž by byla uložena ve skladu. Dle žalovaného se žalobce takovým postupem dostal do postavení obchodního zprostředkovatele. Dle žalobce, ale k žádnému zprostředkování obchodu nedocházelo, neboť nakoupená vína od dodavatele byla dále dodávána jeho odběratelům, a to napřímo, mimo uložení na sklad, pokud měl již dopředu zajištěn odběr vína pro známého odběratele. Bylo by zcela nevhodné a zvyšující jeho náklady, aby nejprve naskladnil na svůj sklad a vzápětí prováděl přepravu předem známému odběrateli. Žalovaný se s jeho námitkou, týkající se statutu obchodního zprostředkovatele, nevypořádal. Žalobce dále citoval z rozhodnutí žalovaného: *„K tomu ředitel inspektorátu doplňuje, že necítí-li se žalobce být obchodním zprostředkovatelem, § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství stanoví povinnost vést evidenční knihy fyzickým nebo právnickým osobám, které drží, vlastní nebo zprostředkovávají produkt za účelem výkonu svého podnikání nebo k obchodním účelům. Přímé prodeje žalobce, tak být evidovány musí.“* Z toho je zřejmé, že dle ředitele inspektorátu žalobce není obchodním zprostředkovatelem, tj. nevztahuje se na něj povinnost vést evidenci v Registru, ale musí vést evidenci o přímých prodejích, což vede.

III.

Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný uvedl, že výrok rozhodnutí obsahuje řešení otázky, která je předmětem přezkumu. Předmětem řízení bylo vydání rozhodnutí o námitkách žalobce do opatření č. P032-70994/13/D, přičemž žalovaný části námitek směřujících proti opatření P 032-70994/13/D01 vyhověl a části námitek směřujících proti opatření P 032-70994/13/D02 vyhověno nebylo. Výrok rozhodnutí v souladu s § 68 odst. 2 správního řádu obsahuje odkaz na právní ustanovení vymezující věcnou příslušnost ředitele Státní zemědělské a potravinářské inspekce k rozhodnutí. Nesprávně uvedený odkaz na ustanovení § 18 odst. 1 zák. č. 552/1991 zákona o státní kontrole, ačkoliv zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci v § 5 odst. 4 zakládá příslušnost přímo k rozhodnutí o námitkách uložených do opatření, pak nemá žádný dopad do práv žalobce. Žalovaný se rovněž vypořádal se všemi vznesenými námitkami.

V rozhodnutí uvedl, že byť byla relevantní definice obchodního zprostředkovatele zrušena, činnost žalobce, které se věnuje při obchodování s vínem, a kterou má v rejstříku živnostenského podnikání registrovanou jako jeden z oborů svých činností, musí být v evidenčních knihách evidována. To plyne z ust. čl. 36 odst. 1 a 2 nařízení Komise č. 436/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady ES č. 479/2008, pokud jde o registr vinic, povinná prohlášení a shromažďování údajů pro sledování trhu, průvodní doklady pro přepravu vinařských produktů a evidenční knihy vedené v odvětví vína. Platná vinařská právní úprava sice relevantní definici obchodního zprostředkovatele neobsahuje, obchodní činnost žalobce nelze podřadit pod žádnou z výjimek, u kterých se podle čl. 37 odst. 1 a 2 nařízení č. 436/2009 vedení evidenčních knih nevyžaduje, evidenční knihy proto žalobce vést musí. Zástupce žalobce Ing. Snopek při kontrole dne 17. 6. 2013 sdělil, že žalobce běžně realizuje dodávky nakoupených vín svým odběratelům napřímo, tj. aniž by je sám skladoval v prostorách, které žalobce či si pronajímá. Ing. Snopek byl s textem protokolu seznámen a podepsal jej. Proto se jako nejvhodnější jeví vedení evidenčních knih obchodních

zprostředkovatelů v Registru (§ 30 zákona o vinohradnictví a vinařství). Žalovaný však v rozhodnutí rovněž uvedl, že evidoval-li by žalobce své obchody v evidenčních knihách dle § 30 odst. 1, byl by takový způsob vedení evidenčních knih považován za dostatečný. Podle vyjádření Ing. Snopka ze dne 17. 6. 2013 však tento vytvořil po odebrání evidenčních knih žalobci celní správou a UOOZ podle svých poznámek pouze novou evidenci k vínům uskladněným v tankových halách a tzv. přímé obchody neevidoval.

K námitce žalobce, že není v postavení obchodního zprostředkovatele, žalovaný uvedl, že tato definice byla zrušena a platný právní řád takovou definici neobsahuje. Žalovaný se jen neztotožnil s názorem, že jeho činnost nelze podřadit pod zrušenou definici obchodního zprostředkování. Relevantní právní úprava neobsahuje definici obchodního zprostředkovatele, avšak je nutné kontrolou zjišťovat, jakým způsobem kontrolované osoby vedou evidenci o obchodech s vinařskými produkty. Právní řád počítá s nástroji, které obchodní zprostředkovatelé při vedení evidence, využívají. Podle čl. 36 odst. 2 Nařízení mohou členské státy stanovit, že obchodní zprostředkovatelé jsou povinni vést evidenční knihy podle pravidel, které určí. Zákonodárce stanovil tato pravidla v § 30 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství. Vedení evidenčních knih patří mezi základní povinnosti osob, které vlastní nebo zprostředkovávají produkt za účelem výkonu svého povolání nebo k obchodním účelům s výjimkou případů podřaditelných pod čl. 37 odst. 1 a 2 Nařízení č. 436/2009, kde se vedení evidenčních knih nevyžaduje.

Údaje uvedené v evidenčních knihách mají přímou souvislost s možností dosledovatelností produktů, která je nezbytnou podmínkou při kontrole původu obchodovaných produktů. Původ produktů má pak zásadní význam mimo jiné i z pohledu enologických postupů nebo označování vína. Skutečnost, zda jsou produkty vyráběny v souladu s povolenými enologickými postupy a zda jsou správně označeny, patří mezi priority kontroly z důvodu ochrany oprávněných zájmů spotřebitele a z důvodu ochrany trhu s vínem. Způsob vedení evidenčních knih je stanovený v čl. 38 odst. 1 Nařízení č. 436/2009 a údaje, které musí být v evidenčních knihách zachyceny, pak plynou z čl. 40 odst. 1 Nařízení č. 436/2009. Z pohledu žalovaného tedy není podstatné, jakou formu žalobce při evidenci tzv. přímých obchodů s vínem zvolí, pokud bude obsahovat údaje dle čl. 40 odst. 1. Bylo-li by při kontrole zjištěno, že žalobce eviduje tzv. přímé obchody s vínem v souladu s ust. § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství nebo jinou formou vyhovující požadavkům stanoveným v čl. 38 odst. 1 a 40 odst. 1, bylo by takové zjištění naprosto vyhovující a k uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků by nedošlo. Ke dni kontroly 17. 6. 2013 však žalobce tzv. přímé obchody s vínem neevidoval, a proto mu bylo opatření uloženo.

IV.

Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.

Žalobce předně namítal, že výrok napadeného rozhodnutí je nepřezkoumatelný.

Podle názoru soudu je z rozhodnutí žalovaného zřejmé, kdo ve věci rozhodoval a že bylo rozhodováno o námitkách proti opatření č. P032-70994/13/D01 a č. P 032-70994/13/D02. Předmětná opatření byla uložena žalobci a ten proti nim podal námitky. Rozhodnutí správně uvádí ředitele inspektorátu jako osobu věcně příslušnou k rozhodnutí, i když s odkazem na nesprávné ust. § 18 odst. 1 zák. č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, namísto ust. § 5 odst. 4 zák. č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci (*O podaných námitkách rozhodne ředitel inspektorátu ve lhůtě nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne doručení námitek. V uvedené lhůtě s rozhodnutím seznámí kontrolovanou osobu. Rozhodnutí ředitele o námitkách je konečné. Tím není dotčeno právo uplatnit přezkoumání soudní cestou.*). To však samo o sobě nemůže založit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobce ani nezpochybnul pravomoc ředitele inspektorátu o jeho námitkách rozhodnout. Soud tedy nehledal, že by výrok rozhodnutí žalovaného byl nepřezkoumatelný.

Dále žalobce namítal nepřezkoumatelnost výroku a odůvodnění rozhodnutí žalovaného, neboť se nevyrovnal s jeho námitkou, že není obchodním zprostředkovatelem, či se s takovou argumentací žalobce vypořádal nesprávně. Žalobce v námitkách proti opatření uvedl, že *není v postavení obchodního zprostředkovatele dle čl. 2 písm. g) nařízení Komise č. 884/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro průvodní doklady pro přepravu vinařských produktů a pro evidenční knihy vedené v odvětví vína, podle kterého je obchodním zprostředkovatelem právnická nebo fyzická osoba nebo seskupení těchto osob, které nakupují nebo prodávají vinařské produkty v rámci svého povolání, aniž by disponovaly zařízením k uskladnění těchto produktů. Žalobce takovým zařízením disponuje. V ojedinělých případech však prodává nakoupená vína, aniž by byly před prodejem umístěny v zařízení k jejich uskladnění.* Žalovaný k námitkám žalobce v rozhodnutí uvedl, že nařízení č. 884/2001 Sb. bylo nařízením Komise č. 436/2009 zrušeno. Nařízení 436/2009 však obsahovalo v čl. 22 písm. f) totožnou definici obchodního zprostředkovatele v čl. 22 písm. f). Předmětná definice však byla zrušena novelou provedenou nařízením komise č. 314/2002. Žalovaný tedy vyložil, z jakého důvodu nevycházel z již zrušené definice obchodního zprostředkovatele. Žalovaný dále v rozhodnutí zdůraznil, že činnost žalobce nespadá pod výjimky dle čl. 37 odst. 1 a 2 nařízení č. 436/2009. Podle čl. 37 odst. 1 nařízení evidenční knihy nemusí vést a) maloobchodníci; b) osoby prodávající nápoje pouze ke spotřebě přímo na místě. Podle odst. 2 vedení evidenčních knih se nevyžaduje u vinného octa. Zástupce žalobce Ing. Snopek při kontrole dne 17. 6. 2013 sdělil, že žalobce běžně realizuje dodávky nakoupených vín svým odběratelům tzv. napřímo tj. aniž by je sám skladoval v prostorách, které žalobce vlastní či si pronajímá. Ing. Snopek byl s textem protokolu seznámen a podepsal jej. Soud souhlasí s žalobcem, že žalovaný v rozhodnutí dostatečným způsobem nevyložil, z jakého důvodu na něj lze nahlížet jako na obchodního zprostředkovatele v odvětví s vínem, když taková definice dříve obsažená v nařízení byla zrušena. V českém právním řádu speciální definice obchodního zprostředkovatele v odvětví vína není zakotvena a pro podnikatele byla v době rozhodnutí žalovaného založena definice zprostředkovatele toliko v § 642 zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (*Smlouvou o zprostředkování se zprostředkovatel zavazuje, že bude vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce měl příležitost uzavřít určitou smlouvu s třetí osobou, a zájemce se zavazuje zaplatit zprostředkovateli úplatu - provizi*). V posuzovaném případě však žalobce víno nakoupil (nabyl k němu vlastnické právo) a teprve následně jej prodával svým odběratelům. V rozhodnutí žalovaného opravdu chybí úvaha, co mimo živnosti v registru (ale

to nemusí být určující), je rozhodující, že činnost žalobce lze podřadit pod pojem obchodní zprostředkování, když předmětné nařízení bylo zrušeno. Soud k věci dále uvádí, že evidenční knihy slouží k zaznamenání pohybu produktů, jejich vstupů a výstupů, jejich provedených ošetření a uchovávání informací z dokladů, které daný produkt doprovázejí při jeho uvádění do oběhu v EU a tím zajištění jeho dohledatelnosti. Povinná osoba má možnost vybrat si jeden ze způsobů vedení evidenčních knih. Lze je vést v listinné podobě jako knihy s pevnou vazbou nebo v elektronické podobě. Obchodní zprostředkovatelé pak vedou evidenční knihy prostřednictvím dílčí aplikace v rámci Registru. Je pak dán vzor evidenční knihy pro obchodní zprostředkovatele. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že předmětným opatřením bylo kontrolováno plnění povinností žalobce v postavení obchodního zprostředkovatele, stejně tak v této pozici bylo shledáno porušení jeho povinností dle § 30 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství. Odpovídá tomu i uložená povinnost k vedení evidenčních knih elektronicky v registru. Soud se proto ani nemohl ztotožnit a argumentací žalovaného, že není rozhodné, zda žalobce byl či nebyl v postavení obchodního zprostředkovatele, ale to, že se na něj vztahuje povinnost vést evidenční knihy dle § 30 odst. 1 zákona o vinohradech a vinařství. Soud tedy shledal žalobu důvodnou, a proto nezbylo, než napadené rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

VII. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. 6. 2015

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu